

ת"פ 53354/06/20 - מדינת ישראל נגד סבטלנה גנדזילוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 53354-06-20 מדינת ישראל נ' גנדזילוב(עציר)

לפני	מדינת ישראל
המאשימה	ע"י עוה"ד אלעד דיין וענבר גולדשטוף, פמת"א (פלילי)
נגד	סבטלנה גנדזילוב
הנאשמת	ע"י באת-כוחה עו"ד ענבר קינן

החלטה

1. **ב"כ הנאשמת** העלתה **טענות מקדמיות של הגנה מן הצדק** ושל **אכיפה בדרנית**, בגין כך שהמאשימה העמידה לדין רק את הנאשמת ולא את המתלוננות וה"פקידות" ואת יתר המעורבים/ות בפרשה.

2. **מנגד, באי-כוח המאשימה** ביקשו לדחות את הטענות המקדמיות, תוך שהבהירו מדוע המאשימה לא העמידה לדין את המתלוננות ואת יתר המעורבים בפרשה ותוך שצינו, בין היתר, כי לגבי "החשדות כפקידות" עדיין מתקיימים הליכי שימוע.

3. **אומנם, כפי שנקבע בפסיקה, הערכאה הדיונית הפלילית מוסמכת לבחון את חוקיות ההליך הפלילי ואת חוקיות פעולותיהן של רשויות האכיפה בעת העמדת נאשם לדין פלילי ובמהלך כל ניהול המשפט הפלילי, לרבות בחינת פגמים מהותיים או חמורים בהתנהלות גורמי האכיפה בהגשת כתב האישום ובהליך הפלילי מראשיתו, ובכלל זה גם (אך לא רק) בגין טענת הגנה מן הצדק [על הביקורת המנהלית בפלילים, ראו למשל והשוו: ר' גלעדי, "דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים" ספר אליהו מצא 526 (2015); בג"ץ 9131/05 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל, בפסקאות 4-5 לפסק-הדין של כב' השופט (כתוארו אז) א' גרוניס (6.2.2006); בג"ץ 5429/12 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.7.2012); בג"ץ 2303/15 חנקשייב נ' מדינת ישראל, בפסקה 8 לפסק-דינה של כב' השופטת ע' ברון (7.4.2015); רע"פ 7052/18 מדינת ישראל נ' רותם, בפסקאות 18-24 לחוות דעתו של כב' השופט נ' סולברג וכן בחוות דעתו של כב' השופט י' אלרון (5.5.2020)].**

נוסף על כך, אכן, ככלל, כפי שנקבע ב-ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (2005)

(להלן: "**ענין בורוביץ**"), ובמיוחד ב-רע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' ורדי** (31.10.2018) (להלן: "**ענין ורדי**) - ניתן לקבל **טענת הגנה מן הצדק** לא רק במקרים של התנהגות שערורייתית מצד המאשימה, כפי שנקבע בזמנו ב-רע"פ 2910/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(2) 221 (1996), ולא רק במקרים של התנהגות זדונית נפסדת מצד המאשימה, אלא גם במקרים של רשלנות או של טעות מצד המאשימה אשר בעקבותיה "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית", כמצוין בסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**חסד"פ**").

אולם, בפסיקה - לרבות **בענין בורוביץ**, **בענין ורדי** וגם ב-רע"פ 3806/16 **בלטי נ' מדינת ישראל** (23.5.2019) (להלן: "**ענין בלטי**") - הוטעם כי **החלטה על ביטול כתב אישום** בגין טענת הגנה מן הצדק **כשאין** מדובר בהתנהגות זדונית או שערורייתית של המאשימה, אלא בהתנהגות רשלנית או שגויה מצדה, **שמורה למקרים מיוחדים, ראויים ו"נדירים" בלבד**.

כך, למשל, בפסק-הדין **בענין בורוביץ** הדגיש בית המשפט כי **ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק מהווה "מהלך קיצוני שבית-המשפט אינו נזקק לו אלא במקרים חריגים ביותר"**.

באותו עניין הטעים בית המשפט גם כי ההכרעה אם במקרה נתון קיימת הצדקה לקבלת הטענה של הגנה מן הצדק, מחייבת **בחינה בת שלושה שלבים**:

ראשית, זיהוי הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ועמידה על עוצמתם;

שנית, עריכת איזון בין האינטרסים הרלוונטיים השונים, בשים לב לנסיבות הקונקרטיות של המקרה;

ושלישית, אם מתברר כי במקרה הקונקרטי הייתה פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגינות - בחינת האמצעי המידתי המתאים לריפוי הפגמים או לתיקון הפגיעה. זאת, לאו דווקא על ידי ביטול כתב האישום כולו, כי אם, למשל, על ידי התחשבות בפגמים בקביעת עונשו של הנאשם.

4. **ודוקו**, כפי שעולה מהפסיקה ואף מסעיף 150 לחסד"פ, גם אם מתקבלת טענת הגנה מן הצדק, אין בכך כדי להביא לזיכוי הנאשם, אלא לכל היותר לביטול כתב האישום או לתיקונו; וכאמור, על פי הפסיקה, לרבות **ענין בורוביץ**, אפשר כי קבלת הטענה תביא אך להקלה בעונש שיוטל על נאשם ששורשע בדינו.

5. כאמור, ב"כ הנאשמת טענה כי המאשימה נקטה אכיפה בררנית.

אלא שכלל, כדי שתתקבל טענת **אכיפה בררנית**, **מוטל על כתפי הנאשם נטל כפול**, אם כי על פי מאזן ההסתברויות ולא מעבר לספק סביר: "**לשם העלאת טענה בדבר 'הגנה מן הצדק', הנשענת על טענה לאכיפה בררנית, יהיה על הטוען להראות, בראש ובראשונה כי מדובר בהבחנה בין מי שהדמיון ביניהם רלוונטי לעניין, במובן זה שהוא מצדיק התייחסות דומה בשאלת הגשתו של כתב אישום. בשלב השני יהא על הטוען להראות כי בבסיס ההבחנה ניצב מניע פסול, בין אם בדמות שרירותיות, התחשבות בשיקולים שאינם מן העניין, או חלילה שקילת שיקולים שאינם ראויים**" [ע"פ 3215/07 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, בפסקאות 36-37 (4.8.2008). ראו גם והשוו: ע"פ 3667/13 **חטיב נ' מדינת ישראל**, בפסקה 29 (14.10.2014); ע"פ 8568/14 **אבו גאבר נ' מדינת ישראל**, בפסקה ל"ב (19.5.2015); ע"פ 1551/15 **שולי**

נ' מדינת ישראל (6.9.2016); ע"פ 8027/13 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 98-97, 112-114 (27.5.2018); עניין בלטי, בפסקה 38; רע"פ 5861/19 חרפק נ' מדינת ישראל (2.1.2020); ע"פ 6339/19 בלאווה נ' מדינת ישראל (15.1.2020).

נוסף על כך, כפי שהדגישו כב' הנשיא גרוניס וכב' השופט ג'ובראן בע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ, בפסקה 4 (10.9.2013), "מתחייבת התייחסות זהירה במיוחד מצד בית המשפט, כאשר מועלית בפניו" טענת אכיפה בררנית.

6. במקרה דנן, לפחות על פני הדברים, מתגובת המאשימה עולה כי קיים הבדל מהותי בין עניינה של הנאשמת ובין עניינן של המתלוננות.

כמו כן, כאמור, עדיין מתנהלים הליכי שימוע בעניינם של חלק מהמעורבים בפרשה - אלה "החשודות" כפקידות".

7. בפועל, אין בכך שהמאשימה החליטה משיקוליה הענייניים שלא להגיש כתב אישום נגד המתלוננות, כדי להצביע על מניע פסול או על אכיפה בררנית מצד המאשימה.

אשר ליתר המעורבים בפרשה, כידוע, למאשימה שיקול דעת רחב להחליט האם קיימות ראיות המספיקות לאישום נגד חשודה, אם לאו; ובית המשפט אינו נוטה להתערב בשיקול דעת זה של התביעה בעניין דיות הראיות.

חשוב מכך, ההגנה לא הצביעה על כל מניע פסול מצד המאשימה בהגשת כתב האישום נגד הנאשמת בלבד.

על כן, לפחות בשלב זה ההגנה לא הרימה את הנטל המוטל עליה, שהוא על פי מאזן ההסתברויות; ודין טענת האכיפה הבררנית וטענת ההגנה מן הצדק להידחות עד לשלב הכרעת הדין, לאחר שתברר כל המסכת הראייתית ולאחר שיסתיימו כל הליכי השימוע.

8. סוף דבר, ההכרעה בטענות השונות שעניינן הגנה מן הצדק נדחית לשלב סיום שמיעת הראיות, והכול בהתאם וכפוף לאמור לעיל.

המזכירות תעביר החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ג אדר תשפ"א, 07 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.